

Väljaandja:	Riigihalduse minister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	18.12.2020
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 15.12.2020, 18

Kohaliku omavalitsuse hoonete energiatõhusaks muutmiseks antava toetuse kasutamise tingimused ja kord

Vastu võetud 26.02.2020 nr 7

[RT I, 28.02.2020, 34](#)

jõustumine 02.03.2020

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
09.12.2020	RT I, 15.12.2020, 14	18.12.2020

Määrus kehtestatakse [atmosfääriõhu kaitse seaduse](#) § 161 lõike 3 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala ja toetuse andmise eesmärk

(1) Määrusega kehtestatakse „Riigi eelarvestrateegia 2020–2023” meetme „Energiatõhususe ja taastuvenergia kasutuse edendamine avaliku sektori hoonetes” rakendamiseks aastatel 2015–2020 lubatud heitkoguste ühikute enampakkumisel saadavast tulust 46 protsendi suuruse osa kohaliku omavalitsuse asutuste hoonete energiatõhusaks muutmiseks antava toetuse kasutamata osa kasutamise tingimused ja kord.

(2) Toetuse andmise eesmärk on avaliku sektori hoonetesse tehtavate investeeringute kaudu energiatõhususe parandamine, kasvuhoonegaaside heite vähendamine, hoonesse tarnitud energia ja hoone ülalpidamiskulude vähendamine ning taastuvenergia kasutuse edendamine.

(3) Kui määruse alusel antav toetus on üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antav riigiabi komisjoni 20. detsembri 2011. a otsuse „Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antava riigiabi suhtes” (2012/21/EL) (edaspidi *komisjoni 20. detsembri 2011. a otsus*) artikli 2 lõike 1 punkti a mõistes, kohaldatakse abi andmisel nimetatud otsuses sätestatud.

(4) Kui määruse alusel antav toetus on vähese tähtsusega abi, kohaldatakse komisjoni määruses (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8–13) ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.

§ 2. Meetme rakendaja

(1) Meetme rakendamise koordineerimise eest vastutab Rahandusministeerium.

(2) Toetuse taotlusi menetleb, toetatavatele projektidele teeb väljamakseid ja projektide üle teostab järelevalvet Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *rakendusüksus*).

(3) Meetme rakendamise halduskulud nähakse ette § 10 lõike 2 alusel antavas riigihalduse ministri käskkirjas.

2. peatükk

Toetuse andmise alused

§ 3. Toetatavad tegevused

(1) Meetme raames toetatakse väliskeskkonnast katuse ja teiste välispiiretega eraldatud siseruumiga ehitisse (edaspidi *hoone*) tarnitud energiat, hoone ülalpidamiskulusid ja kasvuhoonegaaside heidet vähendavaid ning energiasäästu suurendavaid ja taastuenergia kasutust edendavaid rekonstrueerimistöid (edaspidi ka *energiatõhususe tööd*);

(2) Energiatõhususe tööde raames rekonstrueeritavale hoonele esitatavad nõuded on järgmised:

- 1) hoone omanik on kohaliku omavalitsuse üksus, tema konsolideerimisgruppi kuuluv üksus või kohaliku omavalitsuse üksuste ühise valitseva mõju all olev üksus;
- 2) hoone on tervikuna või osaliselt kasutuses kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõigete 1 ja 2 alusel osutatava teenuse osutamiseks;
- 3) hoonet kasutatakse pärast energiatõhususe töid vähemalt viie aasta jooksul kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõigete 1 ja 2 alusel osutatavate teenuste osutamiseks või muude avaliku sektori pakutavate teenuste osutamiseks vähemalt toetuse taotluses tooduga samas mahu.

(3) Energiatõhususe tööde tegemisel tuleb rakendada ehitusseadustiku § 66 lõike 6 alusel kehtestatud määruses sätestatud energiasäästumeetmeid. Energiatõhususe tööde tulemusel peab kogu hoone vastama vähemalt ehitusseadustiku § 65 lõike 3 alusel kehtestatud määruses, millega sätestatakse hoone energiatõhususe miinimumnõuded, sätestatud oluliselt rekonstrueeritava hoone energiatõhususe piirväärtuse ja energiatõhususe nõuetele.

(4) Kui tegemist on mitme kasutusotstarbega hoonega või hoone kavatakse kasutusele võtta mitmekasutusotstarbelise hoonena, peab toetuse taotleja tagama kogu hoone energiatõhususarvu vastavuse maksimaalsele lubatavale energiatõhususarvule, mis määratakse vastavalt ehitusseadustiku § 65 lõike 3 alusel antud määruses, millega kehtestatakse hoone energiatõhususe miinimumnõuded, sätestatud mitme kasutusotstarbega hoone energiatõhususarvu määramise korrale.

(5) Hoones, mida kasutatakse tervikuna avaliku sektori poolt osutatavate teenuste osutamiseks, on kulud abikõlblikud kogu hoone köetava pinna ulatuses, hoones, mida kasutatakse avaliku sektori poolt osutatavate teenuste osutamiseks osaliselt, on kulud abikõlblikud avaliku sektori poolt osutatavate teenuste osutamiseks kasutatavale köetavale pinnale vastavas ulatuses.

(6) Hoones, hoone osas või sellele vastavas osas, mida ei kasutata taotluse esitamise hetkel avaliku sektori poolt osutatavate teenuste osutamiseks, energiatõhususe töid ei toetata. Nimetatut ei kohaldata, kui hoone või hooneosa lammutatakse või on antud kasutusse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõikes 1 või 2 sätestatud ülesannete täitmise raames avalikke teenuseid osutavale mittetulundusühingule, sihtasutusele või avaliku sektori enamusosalusega äriühingule.

(7) Meetmest ei toetata projekte:

- 1) millega kavandatakse energiatõhusustööde tegemist hoonetes, mis juba vastavad hoonele kohalduvatele energiatõhususe miinimumnõuetele;
- 2) mille ainsaks eesmärgiks on taastuenergiaallikate kasutuselevõtt;
- 3) mille elluviimise tulemusel kasvuhoonegaaside heide suureneb;
- 4) mille elluviimise tulemusel rekonstrueeritud hoone köetavast netopinnast planeeritakse kasutada või tegelikult kasutatakse viieaastase perioodi jooksul projekti lõppemisest arvates vähem kui 90 protsenti.

§ 4. Projekti elluviimise periood

(1) Projekti elluviimise periood on taotluse rahuldamise otsuses määratud ajavahemik projekti tegevuse algusest selle lõppemiseni, mille kestel tekivad projekti teostamiseks vajalikud kulud.

(2) Projekti algus ei või olla varasem kui taotlusvooru avamise päev ja lõpp hilisem kui 2023. aasta 31. detsember.

[RT I, 15.12.2020, 14- jõust. 18.12.2020]

(3) Projekt loetakse lõppenuks pärast lõpparuande kinnitamist ja toetuse saajale viimase väljamakse tegemist.

§ 5. Abikõlblikud kulud

(1) Toetust antakse üksnes nendeks abikõlblikeks kuludeks, mis on põhjendatud, mõistlikud ja vajalikud §-s 1 nimetatud eesmärgi täitmiseks, hoone energiaauditi energiasäästumeetmete loetelus nimetatud energiatõhususe tööde tegemiseks ning mis on tehtud projekti elluviimise perioodil.

(2) Projekti mitteabikõlblikud ja projekti elluviimiseks vajalikud, kuid toetusmahtu ületavad kulud katab toetuse saaja.

(3) Energiatõhususe tööde puhul on abikõlblikud järgmised kulud:

- 1) soojustamise kulu;

2) avatäidete (uste, akende ja muu taolise) uuendamise kulu;
 3) küttesüsteemide, soojusvarustuse ja soojatarbevee süsteemide uuendamise kulu;
 4) ventilatsioonisüsteemide uuendamise kulu, kui see tuleneb vajadusest tagada nõuetele vastav sisekliima või kui ventilatsioonisüsteemide soojustagastusega tagatakse mittetaastuva fossiilse päritoluga energia kasutuse vähenemine või ventilatsioonile kuluva elektri tootmiseks kasutatakse edaspidi päikeseelektrit ja sellega kaasneb kasvuhoonegaaside heite vähenemine;
 5) jahutussüsteemide paigaldamise kulu, kui see tuleneb vajadusest tagada nõuetele vastav sisekliima;
 6) taastuvenegiasüsteemide, automaatika ja tarkade juhtimisseadmete, sealhulgas andurid ja andmehõivesüsteemid, mis võimaldavad hinnata projekti tulemusi, hankimise ja paigaldamisega seonduv kulu;
 7) päikesekaitse lahenduste kulu;
 8) valgustuse uuendamise kulu;
 9) hoone piirde-, kande- ja jäigastavate konstruktsioonide muutmise ja asendamise kulu, kui see on vajalik energiatõhusust tagavate tehnosüsteemide paigaldamiseks, taastuvenegia kasutuselevõtuks või soojustuse paigaldamiseks;
 10) punktides 1–9 nimetatud kuludega seotud töödega lahutamatu seotud või nende eelduseks olevate investeeringute kulud, sealhulgas kasutusotstarbele vastava sisekliima nõuete tagamisega seotud kulud ning hoone osalise lammutamise ja sellega seotud tööde kulud, kui need sisalduvad hoone energiaauditi energiasäästumeetmete pakettis;
 11) ehitise toimimiseks vajalike kommunikatsioonidega liitumise kulud, kui liitumise vajadus tuleneb valitud energiatõhususe pakettist;
 12) punktides 1–9 nimetatud kuludega seotud tööde tegemiseks vajaliku projekteerimise, ehitustöödega seotud omanikujärelevalve ja energiasäästu eksperdi kaasamise kulud, tehnosüsteemide seadistamise kulud, kultuurimälestiste korral muinsuskaitse eritingimuste koostamise ja tööde kavandamiseks vajalike uuringute läbiviimise kulu.

(4) Abikõlblikud ei ole järgmised kulud:
 1) kulu, mis on seotud kapitalirendi tüüpi liisingilepingu sõlmimise, intressi, kindlustuse ja muu taolisega;
 2) kapitalirendi makse, kui asja omandiõigus ei lähe kapitalirendi tulemusel üle toetuse saajale;
 3) soojusvarustuse tagamiseks vajalike seadmete ja teiste energiatootmiselõuete soetamise ja paigaldamise kulu, mis ei ole kooskõlas kehtiva kohaliku omavalitsuse üksuse soojusmajanduse arengukavaga;
 4) amortisatsioonikulu;
 5) kulu projekti tegevusele, mis on viimase kolme aasta jooksul riigi muudest tuludest, sealhulgas Euroopa Liidu vahenditest või teistest välisvahenditest saadud toetustest hüvitatud;
 6) muud projektiga mitte seotud ning projekti elluviimise seisukohast põhjendamatud ja ebaolulised kulud;
 7) käibemaks ulatuses, mida toetuse saajal on õigus tagasi saada;
 8) projektijuhtimise ja õigusabi kulu;
 9) hoone energiaauditi kulu;
 10) kulu, mida rahastatakse muudest riigieelarvelistest või Euroopa Liidu vahenditest.

§ 6. Toetuse ja omafinantseeringu suurus

(1) Toetuse määr sõltub kohaliku omavalitsuse üksuse põhitegevuse tuludest ja kohaliku omavalitsuse elanike arvust ning on vastavalt määruise lisale 1 40–70 protsenti projekti abikõlblikest kuludest.

(2) Toetuse andmisel kehtivad järgmised piirangud:
 1) maksimaalne toetuse suurus vastavalt määruise lisas 1 sätestatud toetusmäärle on 360–630 eurot rekonstrueeritava hoone abikõlbliku kõetava netopinna ühe ruutmeetri kohta, mis arvutatakse valemi, 900 eurot × individuaalne toetusmäär, järgi;
 2) maksimaalne toetuse suurus ühe rekonstrueeritava hoone kohta vastavalt määruise lisas 1 sätestatud toetusmäärle on 360 000–630 000 eurot, mis arvutatakse valemi 900 000 eurot × individuaalne toetusmäär, järgi.

(3) Kui toetuse taotleja on kohaliku omavalitsuse üksuse konsolideerimisgruppi kuuluv üksus, või kohaliku omavalitsuse üksuste ühise valitseva mõju all olev üksus, kohaldatakse toetuse määra ja maksimaalse toetuse suuruse leidmisel lõikes 1 konsolideerimisgruppi kuuluva üksuse või kohaliku omavalitsuse üksuste ühise valitseva mõju all oleva üksuse investeeringuobjekti asukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele sätestatud.

(4) Toetuse taotleja omafinantseering peab tagama projekti tulemusliku elluviimise ja projekti tulemuste edasise kasutuse finantsilise jätkusuutlikkuse.

(5) Omafinantseeringuna ei arvestata Euroopa Liidu asutustelt või fondidelt saadud tagastamatut abi.
 [RT I, 15.12.2020, 14-jõust. 18.12.2020]

(6) Toetuse maksimaalne summa ja projekti minimaalne omafinantseeringu määr sätestatakse toetuse taotluse rahuldamise otsuses.

(7) Komisjoni 20. detsembri 2011. a otsuse alusel üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitise suurus ei tohi ületada 15 miljonit eurot aastas.

(8) Kui toetus on käsitatav vähese tähtsusega abina üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavale ettevõtjale, ei tohi komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 alusel antava vähese tähtsusega abi korral käesoleva ja kahe eelneva majandusaasta jooksul antud vähese tähtsusega abi koos meetme raames taotletava toetusega ületada 500 000 eurot.

3. peatükk

Toetuse taotlejale, taotlusele ja hoone energiasauditile esitatavad nõuded

§ 7. Toetuse taotlejale esitatavad nõuded

(1) Toetuse taotlejaks (edaspidi *taotleja*) võib olla kohaliku omavalitsuse üksus, kohaliku omavalitsuse üksuse konsolideerimisgruppi kuuluv üksus, või kohaliku omavalitsuse üksuste ühise valitseva mõju all olev üksus, kellel on investeringuobjekti asukoha järgse kohaliku omavalitsuse üksuse nõusolek taotluse esitamiseks.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus või tema konsolideerimisgruppi kuuluv üksus peab toetuse saamiseks kinni pidama kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse §-s 34¹ sätestatud nõuetest.

(3) Taotleja ei või olla riigiabi ega vähese tähtsusega abi saaja, kellele Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistanud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokku sobimatuks, esitatud korraldus abi tagasimaksmiseks on seni täitmata.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksusel on õigus toetust taotleda, kui tal on kehtiv kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37² kohane arengukava.

§ 8. Taotlusele esitatavad nõuded

(1) Taotleja peab esitama toetuse taotluse (edaspidi *taotlus*) taotlusvormil, millele on lisatud lõikes 4 nimetatud dokumendid.

(2) Taotluse allkirjastab taotleja allkirjaõiguslik esindaja.

(3) Taotlusele esitatavad nõuded on järgmised:

1) taotlusvormi kõik taotlejale kohaldatavad lahtrid peavad olema korrektselt täidetud ning taotlusest peab selguma projekti eesmärk ja seotus §-s 1 nimetatud eesmärgiga;

2) toetuse kasutamise tegevus-, rahastamis- ja ajakava peavad olema reaalselt teostatavad §-s 4 sätestatud perioodil;

3) taotluses nimetatud projekti eelarve peab olema põhjendatud, seotud otseselt projekti eesmärkide ja tegevustega ning vastama määruuses kehtestatud toetuse ja omafinantseeringu määrale, arvestades § 6 lõikes 2 sätestatud piiranguid;

4) taotluses nimetatud planeeritud tegevused peavad olema kooskõlas Euroopa Liidu ja riigisiseste õigusaktidega;

5) taotlusest peab selguma projekti kulude abikõlblikkus;

6) taotlusest peab selguma rahvastikuprognoozi ja teenuse sihtrühma dünaamikat arvestav hoone jätkusuutliku kasutamise plaan ja kavandatud tegelik kasutus kogu köetava pinna ulatuses vähemalt viie aasta jooksul pärast projekti lõppu;

7) taotlusest peab selguma hoone köetava pinna ruutmeetrite arv, sealhulgas selle köetava pinna ruutmeetrite arv, mis on kasutusel kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõigete 1 ja 2 alusel osutatava teenuse osutamiseks, selle köetava pinna ruutmeetrite arv, mis on kasutusel muu avaliku teenuse osutamiseks, ning selle pinna ruutmeetrite arv, mis vastavalt energiasauditis toodud tööde loetelule lammutatakse;

8) taotlus peab sisaldama kinnitust, et projekti teostamiseks või projekti üksikuteks tegevusteks ei ole antud toetust muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest taotluse esitamisele eelnenud kolme aasta jooksul;

9) taotlus peab sisaldama kinnitust, et hoone köetavast netopinnast kasutatakse vähemalt viie aasta jooksul projekti lõppemisest arvates vähemalt 90 protsenti.

(4) Taotleja peab taotlusele lisama järgmised dokumendid:

1) omafinantseeringut kinnitavad ja tõendavad dokumendid;

2) hoone energiasaudit või energiasauditi vahearuanne, arvestades §-s 9 toodud erisusi;

3) kinnitus, et projektiga hõlmatud hoone ja hoonealune kinnistu kuuluvad taotlejale või on taotleja kasuks seatud rekonstrueeritava hoone kasutusega ületava pikkusega hoonestusõigus, ja info projektiga hõlmatud hoone ja hoonealuse kinnistu kasutamiseks sõlmitud lepingute kohta;

[RT I, 15.12.2020, 14-jõust. 18.12.2020]

4) ülesande andmise akt komisjoni 20. detsembri 2011. a otsuse artikli 4 tähenduses, juhul kui tegemist on üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamiseks vajaliku taristu arendamisega;

5) ülesande andmise akt komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8–13) preambuli punkti 6 tähenduses, juhul kui tegemist on üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi andmisega;

6) rahvastikuproгноosi ja teenuse sihtrühma dünaamikat arvestav hoone jätkusuutliku kasutamise plaan;
7) kohaliku omavalitsuse üksuste ühise valitseva mõju all oleva üksuse poolt taotluse esitamisel selle üksuse asukohajärgse kohaliku omavalitsuse üksuse kinnituskiri taotluse esitamisega nõustumise kohta.

(5) Rakendusüksusel on õigus nõuda täiendavaid dokumente taotluse nõuetele vastavuse hindamiseks.

(6) Ühes taotlusvoorus võib kohaliku omavalitsuse üksuse kohta, mille elanike arv rahvastikuregistri andmetel on 2019. aasta 1. jaanuari seisuga kuni 8000 elanikku, esitada maksimaalselt ühe taotluse ning kohaliku omavalitsuse üksuse kohta, mille elanike arv rahvastikuregistri andmetel on 2019. aasta 1. jaanuari seisuga üle 8000, võib esitada maksimaalselt kaks taotlust.

§ 9. Hoone energiaauditile esitatavad nõuded

(1) Energiaaudit peab vastama määruse lisas 3 sätestatud nõuetele.

(2) Taotleja võib esitada ka ainult ehitusseadustiku § 64 lõike 5 alusel kehtestatud määruse, millega kehtestatakse elamu energiaauditile esitatavad nõuded, kohase energiaauditi vahearuande, millele kohaldatakse käesolevas määrukses energiaauditile esitatavaid nõudeid.

(3) Energiaauditi peab koostama energiaaudiitor, kellel on kehtiv kutse, mis lubab teostada auditi objektiks oleva hoone energiaauditi. Täpsustatud nõuded energiaaudiitorile on sätestatud määruse lisas 3.

(4) Energiaaudit peab sisaldama vähemalt järgmist:

- 1) hoone köetava pinna ruutmeetrite arv ehitisregistri andmetel;
- 2) hoone olemasolevale olukorrale vastav energiatõhususarv;
- 3) soovituslike energiatõhususe tööde loetelu koos maksumuse kalkulatsioonidega, et viia kogu hoone energiatõhususarv § 3 lõikes 3 sätestatud tasemele;
- 4) hoone energiatõhususe parendamise pakettide energiatõhususarvude määramine valideeritud dünaamilise simulatsiooni tarkvaraga (sealhulgas 3D-pildid) tüüpilisel kasutusel;
- 5) hoone ülalpidamiskulude ja hoonesse tarnitud energia energiakasutuse muutumise kalkulatsioonid soovituslike energiatõhususe tööde täiemahulisel tegemisel, mille aluseks võetakse tegelikud ja tõendatud hoone viimase kolme kalendriaasta keskmised tarbimisandmed ning projektijärgse kalendriaasta prognoositavad keskmised tarbimisandmed, mis sisaldavad mõistlikke hooldus- ja kasutuskulusid, mis on vajalikud hoone ja selle tehnosüsteemide jätkusuutlikuks ja kasutusjuhendikohaseks kasutamiseks;
- 6) hoone kasutusega seotud CO₂hehtkoguse vähenemise prognoos kolme kalendriaasta kohta alates projekti lõpetamise aastale järgnevast aastast.

(5) Lõike 4 punktides 2 ja 4 nimetatud energiatõhususarvud määratakse, lähtudes ehitusseadustiku § 64 lõike 5 alusel kehtestatud määrukses, millega kehtestatakse hoone energiatõhususe arvutamise meetodika, sätestatud nõuetest.

4. peatükk Taotluse menetlemine

§ 10. Taotluse esitamine

(1) Taotleja esindusõiguslik isik esitab taotluse ning taotlemisega seotud teabe ja dokumendid rakendusüksusele elektroonilise taotluste esitamise keskkonna vahendusel digitaalselt allkirjastatuna.

(2) Taotlusvooru rahalise mahu, toetusvahendite indikatiivse regionaalse jaotuse ja meetme rakendaja halduskulud kinnitab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.

(3) Taotlusvooru koos taotluse esitamise tähtpäevaga kuulutab välja rakendusüksus. Informatsioon taotluse esitamise kohta avaldatakse vähemalt 90 kalendripäeva enne taotluste esitamise tähtpäeva rakendusüksuse veebilehel.

(4) Taotlus esitatakse rakendusüksusele hiljemalt taotluste esitamise tähtpäeval elektroonilise taotluste esitamise keskkonna kaudu.

(5) Taotlusvooru hilinenult esitatud taotlust menetlusse ei võeta.

§ 11. Taotluse menetlemine

Taotluse menetlemine koosneb järgmistest tegevustest:

- 1) taotluse registreerimine;
- 2) taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontrollimine;

- 3) taotluse hindamine;
- 4) taotluse rahuldamine või rahuldamata jätmine.

§ 12. Taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontroll ja hindamine

(1) Taotleja peab vastama §-s 7 sätestatud nõuetele.

(2) Taotlus vastab nõuetele, kui:

- 1) taotlus on esitatud käesolevas määruses sätestatud korras ja see vastab §-s 8 sätestatud nõuetele;
- 2) toetust taotletakse käesolevas määruses nimetatud eesmärkide täitmiseks ja toetatavateks tegevusteks;
- 3) taotletud toetuse suurus ei ületa käesolevas määruses sätestatud toetuse määra;
- 4) taotluses sisalduva projekti tegevus lõpetatakse hiljemalt § 4 lõikes 2 sätestatud tähtajal;
- 5) taotluses käsitletud projekti eelarves on muu hulgas kavandatud nõutav omafinantseering ning on esitatud kinnitus ja tõendid omafinantseeringu vahendite olemasolu kohta.

(3) Taotlus ei vasta nõuetele, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;
- 2) taotleja ei võimalda kontrollida taotluse vastavust nõuetele või teha paikvaatlust;
- 3) taotleja ei ole määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud taotluses esinevaid puudusi;
- 4) taotlus ei vasta käesolevas määruses taotlusele esitatud nõuetele;
- 5) taotlus on esitatud ajal, kui taotlusvoor ei ole välja kuulutatud või see on lõppenud.

(4) Kui rakendusüksus avastab taotluse nõuetele vastavuse kontrollimisel taotluses puudusi, teatab ta sellest viivitamata taotlejale ja määrab puuduste kõrvaldamiseks tähtaja kuni kümme tööpäeva, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.

(5) Taotluse või taotleja nõuetele mittevastavuse korral ja taotluses puuduste kõrvaldamata jätmise korral teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse vastavalt § 16 lõikes 2 sätestatule.

(6) Vastavaks tunnistatud taotluste järjestamiseks hinnatakse neid § 13 lõikes 1 sätestatud korras lisas 2 esitatud hindamiskriteeriumide alusel.

(7) Hindamise tulemusena koostatakse taotluste pingerida, mille alusel teeb rakendusüksus taotluse rahuldamise otsuse. Rakendusüksus võib teha taotluse rahuldamise otsuse edasilükkava tingimusega, kui toetuse andmine sõltub eelarvesse prognoosi kohaselt laekuvatest, aga veel laekumata vahenditest.

§ 13. Taotluse hindamine

Taotlusi hinnatakse järgmiselt:

- 1) taotlusi hinnatakse viies grupis vastavalt taotlejate territoriaalsele paiknemisele Eurostati territoriaalse statistika arvepidamise NUTS III tasandil (edaspidi *territoriaalne grupp*);
- 2) taotluste hindamiskriteeriumid on sätestatud lisas 2;
- 3) igas territoriaalses grupis moodustatakse lõplik pingerida lisa 2 alusel arvutatud hindamiskriteeriumide eest saadud punktide kokkuliitmisel ja ümardamisel täpsusastmega kaks kohta pärast koma;
- 4) võrdsete punktide arvuga taotluste korral eelistatakse taotlust, mille on esitanud taotleja, kelle põhitegevuse tulu vastavalt määruise lisale 1 on elaniku kohta väiksem;
- 5) üle-eestiline pingerida moodustatakse punktide 3 ja 4 põhimõtete kohaselt.

§ 14. Taotluse rahuldamine

(1) Taotluse menetlemise tähtaeg ei või olla pikem kui 90 kalendripäeva taotluse esitamise tähtpäevast alates. Selle aja jooksul tehakse taotlejale teatavaks taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus.

(2) Taotluse rahuldamise otsused tehakse arvestades § 10 lõike 2 alusel antavas käskkirjas sätestatud.

(3) Esitatud taotlused rahuldatakse, arvestades alljärgnevat:

- 1) hindamise tulemusena igas territoriaalses grupis alates kõrgeima punktiarvu saanud ja sellega territoriaalse grupi pingereas rahastamise mahu sisse jäävate taotluste esitajaid teavitatakse hindamise tulemustest ja taotluse rahuldamise otsusest;
- 2) igas territoriaalses grupis on rakendusüksusel õigus osaliselt rahastamise mahu sisse jääva taotluse esitajaga pidada läbirääkimisi taotletava summa ja taotluses sisalduvate tegevuste vähendamise või taotleja omafinantseeringu suurendamise üle, arvestades pingerea aluseks olevaid hindamiskriteeriume;
- 3) kui territoriaalse grupi rahastamise mahtu arvestades ei laeku piisavalt taotlusi või territoriaalses grupis osaliselt rahastamise mahu sisse jääva taotluse esitaja loobub projekti elluviimisest, kasutatakse toetuse jääk üle-eestilises pingereas olevate taotluste rahuldamiseks;
- 4) kui pärast territoriaalsete gruppide lõikes taotluste rahuldamise otsuste tegemist tekib üleriigilise toetuse jääk, teavitatakse taotlejat toetuse saamise võimalusest alates kõrgeima punktiarvuga rahastamiseta jäänud projektist üle-eestilises pingereas;
- 5) kui punkti 4 alusel rahastamisele kuuluva taotluse summa ületab raha jääki, on rakendusüksusel õigus pidada taotlejaga läbirääkimisi taotletava summa ja taotluses sisalduvate tegevuste vähendamise või taotleja omafinantseeringu suurendamise üle, arvestades pingerea aluseks olevaid hindamiskriteeriume.

§ 15. Taotluse rahuldamise otsus

Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) otsuse tegemise kuupäev;
- 2) toetuse saaja nimi, aadress ja registrikood;
- 3) projekti nimetus ja number;
- 4) toetuse maksimaalne summa;
- 5) projekti minimaalne omafinantseeringu määr;
- 6) projekti abikõlblikkuse periood ja abikõlblike kulude kogumaht;
- 7) poolte õigused ja kohustused;
- 8) viited vaidlustamisele ja järelevalvele;
- 9) toetuse andmise, kasutamise ja toetuse maksmise aluseks olevate dokumentide, teabe ning aruannete esitamise tähtajad ja kord, sealhulgas aruandluse esitamise kord projekti tulemusel saavutatavast CO₂hehtkoguse kokkuhoiust;
- 10) taotluse rahuldamise otsuse muutmise tingimused ja kord;
- 11) toetuse väljamaksmise kord;
- 12) toetuse maksmise peatamise ja finantskorrektsiooni alused ning taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise alused;
- 13) vaidluste lahendamise kord;
- 14) teadete kättetoimetamise vorm ja viis;
- 15) viide komisjoni määrusele (EL) nr 360/2012, kui antav toetus on üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antav vähese tähtsusega abi;
- 16) viide, et tegemist on Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 107 lõike 1 tähenduses riigiabiga, mille andmisel järgitakse komisjoni 20. detsembri 2011. aasta otsust „Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antava riigiabi suhtes” (2012/21/EL), kui antav toetus on riigiabi komisjoni 20. detsembri 2011. aasta otsuse tähenduses;
- 17) muud tingimused, mis on vajalikud projekti edukaks elluviimiseks ja järelevalve teostamiseks.

§ 16. Taotluste rahuldamata jätmise otsus

(1) Rakendusüksus teeb pärast taotluste hindamist taotluse rahuldamata jätmise otsuse, kui:

- 1) taotluse menetlemisel selgub, et taotluses on esitatud valeandmeid või ilmnevad asjaolud, mille tõttu taotlejat või taotlust ei oleks saanud nõuetele vastavaks tunnistada;
- 2) taotlus jääb taotluste hindamisel moodustunud pingereas väljapoole taotluste rahastamise eelarvet.

(2) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) otsuse tegija;
- 2) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number;
- 3) toetuse taotleja nimi, aadress ja registrikood;
- 4) otsuse tegemise õiguslikud ja faktilised alused;
- 5) taotluse rahuldamata jätmise põhjendus;
- 6) otsuse vaidlustamise kord.

(3) Rakendusüksus esitab taotluse rahuldamata jätmise otsuse toetuse taotlejale pärast otsuse tegemist elektrooniliselt.

5. peatükk

Toetuse saaja kohustused ja toetusele viitamine

§ 17. Toetuse saaja kohustused

Toetuse saaja on kohustatud projekti ellu viima vastavalt esitatud taotlusele, taotluse rahuldamise otsusele ja õigusaktidele, sealhulgas:

- 1) küsima hanke korral, mille eeldatav maksumus jääb alla lihthanke piirmäära, kirjalikult kolm võrreldavat hinnapakkumust piisava kvalifikatsiooniga ettevõtjalt ja esitama saadud hinnapakkumused nende küsimist tõendavate dokumentidega rakendusüksusele koos sõlmitud lepinguga, kui ostutehingu käibemaksuta summa on suurem kui 5000 eurot;
- 2) teostama lihthanke piirmäära ületavad projektiga seotud hanked riigihangete registri kaudu;
- 3) vältima olukorda, kus tema tehingupartnerit (töövõtja, tarnija vms) võib pidada mingil põhjusel (sugulus ja hõimlus, seotus juriidiliste isikute kaudu vms) seotuks toetuse saaja või tema projektiga seotud ametiisikuga, ning sellise olukorra ilmnemisel teavitama sellest viivitamata rakendusüksust;
- 4) esitama rakendusüksusele hankelepingu viivitamata pärast selle sõlmimist;
- 5) kasutama hoonet taotluse rahuldamise otsuse kohaselt osaliselt või tervikuna kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõigete 1 ja 2 alusel osutatava teenuse osutamiseks ja seda mitte võõrandama või valdust

andma kolmandatele isikutele ilma rakendusüksusega kooskõlastamata vähemalt viis aastat projekti lõppemisest arvates;

6) võimaldama rakendusüksuse nimetatud isikutel enne projekti teostamist, projekti elluviimise ajal ning viie aasta jooksul projekti lõppemisest arvates tutvuda kõigi toetuse saaja valduses olevate projektiga seotud dokumentidega, sealhulgas raamatupidamis- ja finantsdokumentidega, millel on rakendusüksuse hinnangul tähtsust toetuse nõuetekohase kasutamise hindamisel, ning tagama rakendusüksusele õiguse toetuse saajaga samadel alustel tutvuda tööde tegija dokumentidega;

7) võimaldama rakendusüksusel ja tema nimetatud isikutel tutvuda projekti elluviimisega ning pärast elluviimist projekti tulemiga kohapeal;

8) teavitama rakendusüksust viivitamata asjaoludest, mille tõttu taotluses esitatud projekti elluviimist mõjutavad andmed ja projekti abikõlblikkust, sealhulgas hoone kavandavat ja tegelikku kasutust mõjutavad andmed ei ole enam täielikud või õiged;

9) teavitama viivitamata rakendusüksust, kui ta on saanud, taotlenud või taotleb käesoleva projekti rakendamisel seotud kulude katmiseks toetust mõnest teisest allikast;

10) eristama oma raamatupidamises selgelt toetuse kasutamisega seotud kulud muudest kuludest, samuti kulusid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest;

11) säilitama toetuse kasutamisega seotud dokumente vähemalt viie aasta jooksul projekti lõppemisest arvates ja riigiabi või vähese tähtsusega abi saamisel kümne aasta jooksul abi saamisest arvates;

12) teavitama viivitamata rakendusüksust projekti elluviimise ajal ja viie aasta jooksul projekti lõppemisest arvates kõigist asjaoludest, mis võivad mõjutada projekti elluviimist või toetuse saaja võimet täita asja säilitamise, sihtotstarbelise kasutamise ning taotluses nimetatud eesmärkide saavutamise kohustust (näiteks riigihangete vaidlustused, kohtumenetlus, tegevuse peatamine, majandusraskused, likvideerimine, ümberkujundamine, omandisuhete muutumine, hoone kasutuse muutumine jms);

13) tagastama tagastamisele kuuluva toetuse tähtjaks.

§ 18. Toetusele viitamine

Projektiga seotud ehitustööde ajal tuleb projekti piirkonda üles panna töödest informeeriv tahvel, millel peab olema vähemalt:

- 1) projekti nimetus;
- 2) tööde teostaja;
- 3) valmimise tähtaeg;
- 4) lisainfo sõnastuses „Hoone energiatõhusamaks muutmist toetas Eesti riik”;
- 5) Rahandusministeeriumi logo.

6. peatükk

Toetuse tagasinõudmine

§ 19. Toetuse tagasinõudmine

(1) Rakendusüksus võib teha taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja toetuse 10–100 protsendi ulatuses tagasinõudmise otsuse sõltuvalt rikkumise raskusest, kui:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud;
- 2) toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata taotluse rahuldamise otsuses toodud tingimuse või nõude;
- 3) toetuse saaja ei täida taotluse rahuldamise otsuses või õigusaktides sätestatud või ei kasuta toetust ettenähtud tingimustel;
- 4) ilmneb, et projekti eesmärkide saavutamine ei ole võimalik või projekti tegevuste tähtaegu ei ole järgitud;
- 5) toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsuse muutmise kohta ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;
- 6) toetuse saaja esitab avalduse toetusest loobumise kohta;
- 7) toetust saanud hoone kasutamine avaliku sektori teenuste osutamiseks lõpetatakse või vähendatakse olulisel määral käesoleva määruse alusel toetusega rekonstrueeritud hoones pakutava teenuse mahtu enne viie aasta möödumist projekti lõppemisest arvates;
- 8) hoone koetavast netopinnast kasutatakse enne viie aasta möödumist projekti lõppemisest arvates vähem kui 90 protsenti;
- 9) hoone omand või hoone valdus antakse kolmandatele isikutele enne viie aasta möödumist projekti lõppemisest arvates rakendusüksusega eelnevalt kooskõlastamata.

(2) Kui toetuse saaja on rikkunud seoses hangete läbiviimisega talle käesolevas määruses kehtestatud kohustusi, nõutakse sõltuvalt rikkumise raskusest tagasi 10, 25, 50 või 100 protsenti hankelepingule eraldatud toetusest.

(3) Kui toetuse saaja on pannud toime riigihangete seaduse rikkumise, millel on riigihangete seaduse §-des 213–215 sätestatud väärteo tunnused, teavitab rakendusüksus sellest Rahandusministeeriumi riigihangete ja riigiabi osakonda.

7. peatükk

Andmete esitamine

§ 20. Andmete esitamine riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrile

Rakendusüksus esitab andmed toetuse andmise kohta riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrile vastavalt konkurentsiseaduse § 49²lõikele 3.

8. peatükk Vaidemenetlus

§ 21. Vaide esitamine ja menetlemine

Rakendusüksuse otsuse või toimingu peale võib esitada vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaide lahendab rakendusüksus.

9. peatükk Rakendussätted

[RT I, 15.12.2020, 14- jõust. 18.12.2020]

§ 22. Määruse varasema redaktsiooni rakendamine

Enne 2020. aasta 17. juunit esitatud taotlused menetletakse lõpuni taotluse esitamise hetkel kehtinud käesoleva määruse redaktsiooni kohaselt, sh võimalikud tagasinõuded tehakse vastavalt taotluse rahuldamise otsuse tegemise ajal kehtinud tingimustele ja korrale.

[RT I, 15.12.2020, 14- jõust. 18.12.2020]

[Lisa 1](#) Toetuse määr

[RT I, 15.12.2020, 14- jõust. 18.12.2020]

[Lisa 2](#) Hoone energiatõhususe tööde projektide taotluste hindamiskriteeriumid

[Lisa 3](#) Nõuded hoone energiaauditile

Riigihalduse ministri
26.02.2020 määrus nr 7
„Kohaliku omavalitsuse hoonete
energiatõhusaks muutmiseks
antava toetuse kasutamise
tingimused ja kord“
Lisa 1

(riigihalduse ministri 09.12.2020
määruse nr 50 sõnastuses)

Toetuse määr

Kohaliku omavalitsuse üksus	Tulu elaniku kohta, eurot ¹	Maksimaalne toetuse määr, %
Tallinna linn	1 130	49
Anija vald	1 067	54
Harku vald	1 401	40
Jõelähtme vald	1 284	40
Keila linn	1 132	49
Kiili vald	1 371	40
Kose vald	1 127	50
Kuusalu vald	1 043	56
Loksa linn	820	70
Maardu linn	935	64
Raasiku vald	1 085	53
Rae vald	1 440	40
Saku vald	1 346	40
Saue vald	1 230	42
Viimsi vald	1 491	40
Lääne-Harju vald	1 012	58
Hiiumaa vald	1 015	58
Jõhvi vald	871	69
Kohtla-Järve linn	842	70
Lüganuse vald	862	70
Narva linn	810	70
Narva-Jõesuu linn	1 060	55
Sillamäe linn	797	70
Toila vald	1 045	56
Alutaguse vald	2 000	40
Paide linn	966	62

¹ Arvestuse aluseks on kohalike omavalitsuste tulud maksudest, loodusressursside kasutamisest ning tasandusfondist tulude-kulude tasandamiseks 2019. aastal antud osa riigiraha.fin.ee andmetel. Elanike arvu aluseks on rahvastikuregistri andmetel 1. jaanuari 2019.a seisuga. Üle 18-aastastest on võetud arvesse Eesti kodakondsust tõendava dokumendiga või kehtiva elamisloaga isikud.

Türi vald	901	67
Järva vald	970	61
Jõgeva vald	914	66
Põltsamaa vald	940	64
Mustvee vald	866	69
Haapsalu linn	875	69
Vormsi vald	1 257	40
Lääne-Nigula vald	963	62
Haljala vald	1 024	57
Kadrina vald	976	61
Rakvere linn	917	66
Rakvere vald	1 027	57
Tapa vald	906	66
Vinni vald	949	63
Viru-Nigula vald	905	66
Väike-Maarja vald	935	64
Häädemeeste vald	957	62
Kihnu vald	902	67
Saarde vald	901	67
Pärnu linn	939	64
Tori vald	980	61
Põhja-Pärnumaa vald	933	64
Lääneranna vald	919	65
Kanepi vald	964	62
Põlva vald	920	65
Räpina vald	858	70
Kehtna vald	959	62
Kohila vald	1 089	53
Märjamaa vald	940	64
Rapla vald	966	62
Muhu vald	982	61
Ruhnu vald	1 034	57
Saaremaa vald	930	64
Kambja vald	1 188	45
Luunja vald	1 215	43
Nõo vald	1 101	52
Peipsiääre vald	901	67
Tartu linn	998	59
Tartu vald	1 146	48
Elva vald	993	60
Kastre vald	1 082	53
Mulgi vald	934	64
Viljandi linn	922	65
Viljandi vald	920	65
Põhja-Sakala vald	939	64
Otepää vald	954	63

Valga vald	831	70
Tõrva vald	918	65
Antsla vald	909	66
Rõuge vald	924	65
Võru linn	893	67
Võru vald	973	61
Setomaa vald	876	69

Hoonete energiatõhususe tööde projektide taotluste hindamiskriteeriumid

Kriteerium 1 – kokku 0–10 punkti

Hoonesse tarnitud energia vähenemine¹ rekonstrueeritava hoone abikõlbliku¹ köetava pinna ühe ruutmeetri kohta. Mida kõrgem on suhtarv, seda rohkem saab punkte. Punktide summa arvutatakse järgmist valemit kasutades:

punktide summa = $((\text{taotleja individuaalne suhtarv} - \text{minimaalne suhtarv territoriaalses grupis}) \div (\text{maksimaalne suhtarv territoriaalses grupis} - \text{minimaalne suhtarv territoriaalses grupis})) \times 10$.

Kriteerium 2 – kokku 0–10 punkti

Hoone ülalpidamiskulude vähenemine² rekonstrueeritava hoone abikõlbliku³ köetava pinna ühe ruutmeetri kohta. Mida kõrgem on suhtarv, seda rohkem saab punkte. Punktide summa arvutatakse järgmist valemit kasutades:

punktide summa = $((\text{taotleja individuaalne suhtarv} - \text{minimaalne suhtarv territoriaalses grupis}) \div (\text{maksimaalne suhtarv territoriaalses grupis} - \text{minimaalne suhtarv territoriaalses grupis})) \times 10$.

^{1,2} Kui hoonet kasutatakse lisaks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõigete 1 ja 2 alusel osutatava teenuse osutamisele ja muu abikõlbliku avaliku sektori poolt osutatava teenuse osutamisele ka muul otstarbel, siis sellise hoone puhul arvestatakse hoonesse tarnitud energia ja hoone ülalpidamiskulude vähenemine proportsionaalselt kogu hoonesse tarnitud energia ja hoone ülalpidamiskulude vähenemisest vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõigete 1 ja 2 alusel osutatava teenuse osutamiseks ja muu abikõlbliku avaliku sektori poolt osutatava teenuse osutamiseks kasutatava hoone köetava netopinna ruutmeetrite arvu osatähtsusele kogu hoone köetava netopinna ruutmeetritest. Hoonesse tarnitud energia vähenemine võib-olla ka negatiivne (see tähendab, et suhteliselt parem on suhteliselt väiksem ülalpidamiskulude kasv).

^{2,4} Projektide hindamisel, milles sisalduvad lammutustööd, võetakse hoonesse tarnitud energia ning hoone ülalpidamiskulude vähenemise arvestamise aluseks projekti tulemusel kohandatud alles jäävale pinnale vastav tarnitud energia ja ruutmeetrite arv.

Nõuded hoone energiaauditile

1. Üldist

Lisa 3 rakendatakse käeoleva määruse raames teostatavatele energiaaudititele. Lisas on kajastatud käesolevast määrusest tulenevad spetsiifilised nõuded, eritingimused, selgitused ja juhised.

2. Alusdokumendid

Energiaauditi koostamisel juhindutakse määruses, käesolevas lisas ning järgmistes määrustes sätestatud nõuetest:

- majandus- ja taristuministri 8. aprilli 2015. a määrus nr 28 „Elamu energiaauditile esitatavad nõuded” (edaspidi *MTM nr 28*);
- ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri 11. detsembri 2018. a määrus nr 63 „Hoone energiatõhususe miinimumnõuded“ (edaspidi *EIM nr 63*);
- majandus- ja taristuministri 30. aprilli 2015. a määrus nr 36 „Nõuded energiamärgise andmisele ja energiamärgisele“;
- majandus- ja taristuministri 5. juuni 2015. a määrus nr 58 „Hoone energiatõhususe arvutamise metoodika“ (edaspidi *MTM nr 58*).

3. Energiaauditi koostaja pädevus

Energiaauditi koostab spetsialist, kes omab alljärgnevas loetelus toodud kehtivat kutset

Kutse väljastamise aeg	Kutse
01.07.2013-30.06.2018	Tervikkutse energiaaudiitor, tase 6 Diplomeeritud energiatõhususe spetsialist, tase 7 Volitatud energiatõhususe spetsialist, tase 8
Pärast 01.07.2018	Osakutse hoonete energiaaudiitor, tase 7 Diplomeeritud energiatõhususe spetsialist, tase 7 Volitatud energiatõhususe spetsialist, tase 8

Kutse olemasolu tuleb kontrollida isikupõhiselt: <http://kutsekoda.ee/et/kutsereregister/kutsetunnistused>. Kutse väljastajaks on Eesti Kütte- ja Ventilatsiooniinseneride Ühendus.

Energiakalkulatsioonid ja -arvutused teostatakse valideeritud dünaamilise simulatsiooni tarkvaraga. Tegemist on arvutusega, mis ei pruugi kuuluda tavapärase energiaauditi koosseisu. Vajadusel peab audiitor kaasama pädeva spetsialisti, kes teostab nõutud arvutused valideeritud tarkvaraga.

4. Määruse § 9 lõikes 4 sätestatud lisanõuded auditile ja nende selgitused:

1) hoone köetava pinna ruutmeetrite arv ehtisregistri andmetel:

- enne taotluse koostamist tuleb kontrollida ehtisregistris olevate andmete korrektsust; andmete olemasolu ja korrektsuse eest vastutab hoone omanik. Andmete korrektsust ja omavahelist kooskõla taotluses esitatud andmetega kontrollib rakendusüksus taotluse esitamise hetke seisuga. Korreksete andmete puudumisel on õigus tunnistada taotlus nõuetele mitte vastavaks.

2) hoone olemasolevale olukorrale vastava energiatõhususarvu (edaspidi ka *ETA*) määramine tüüpilisel kasutusel:

- energiaauditi koostamise käigus määratakse hoone olemasolevale olukorrale vastav energiatõhususarv tüüpilisel kasutusel;
- energiatõhususarvu [$kWh/(m^2a)$] ehk *ETA* leidmisel lähtutakse määruse § 9 lõike 5 toodud tingimustest;
- hoone puhul, millest osa soovitakse lammutada, peab auditist selguma, lammutatava hoone ulatus. *ETA* ja tulevased energia ja ülalpidamiskulud ning CO₂ heide tuleb leida allesjääva hooneosa kohta;
- hoone puhul, millest osa soovitakse lammutada, peab audit ette nägema vältimatud kaasnevad tööd nagu näiteks allesjääva vaheseina(-nte) soojustamine, katuse, sokli korrastamine, vajalike avatäidete tegemine, töödest mõjutatud tehnosüsteemide ümberprojekteerimine, -paigutamise/-korraldamine;

3) soovituslike energiatõhususe tööde loetelu koos maksumuse kalkulatsioonidega, et viia kogu hoone energiatõhususarv tasemele, mis vastab hoone EIM nr 63-s sätestatud kasutusotstarbe või kasutusotstarvetele alusel määratud hoone maksimaalsele lubatud *ETA* väärtusele:

- tööde loeteluna tuleb käsitada energiatõhususe parendamise pakettis toodud töid;
- hoone energiatõhususe parendamise pakett ehk soovituslik energiatõhususe tööde loetelu peab olema projekteerimishanke ja ehitushanke lähteülesandeks.

4) hoone energiatõhususe parendamise pakettide energiatõhususarvude määramine valideeritud dünaamilise simulatsiooni tarkvaraga (sealhulgas 3D pildid) tüüpilisel kasutusel:

- auditis kajastatavate pakettide arv võib olla väiksem MTM nr 28 § 6 lõike 5 punktiga 3 nõutud kolmest paketist juhul, kui auditis kajastatava(te) paketti(de) väiksem arv tuleneb omavalitsusüksuse ja audiitori vahelisest kokkuleppest. Pakettide arv peab olema piisav ja nende arv loogiliselt põhjendatud nii omavalitsusüksuse kui ka audiitori poolt;
- valideeritud dünaamilise simulatsiooni tarkvara litsents;
- auditis tuleb lisada simulatsioonimudelist hoone 3D pildid (kajastatud peavad olema kõik fassaadid) ja lähteandmed MTM nr 58 lisa 2 kujul ning arvutustulemused sama määruse lisa 4 kujul;
- energiatõhususarvu [$kWh/(m^2a)$] ehk *ETA* leidmisel lähtutakse määruse § 9 lõike 5 toodud tingimustest;

5) hoone ülalpidamiskulude ja hoonesse tarnitud energia energiakasutuse muutumise kalkulatsioonid soovituslike energiatõhususe tööde täiemahulisel tegemisel:

- määruse § 9 lõike 4 punktis 5 sätestatud nõudeid rakendatakse üksnes sisendina hindamiskriteeriumides olevatele arvutustele (e-toetuse keskkonna taotlusvormile sisestatavad andmed) ning need ei ole seotud hoone energiaauditi koosseisus määratud ETA ega muude arvutustega.
- ülalpidamiskulude ja tarnitud energia alla arvestatakse hoone sisekliima tagamiseks tehtavad kütte-, jahutus-, ventilatsiooni- ja valgustuskulud, tarbevee soojendamiskulud ning olme ja muude elektriseadmete tööks tehtavad kulud. Ülalpidamiskulude alla kuuluvad ka hoone tehnosüsteemide hoolduskulud. Hoonesse tarnitud energia esitatakse energiaauditis kilovatt-tundides ning ülalpidamiskulud eurodes.
- hindamiskriteeriumide sisendiks olevad kalkulatsioonid (hoone ülalpidamiskulude ja hoonesse tarnitud energia muutumise kalkulatsioonid) tuuakse välja vaid selle paketi kohta, mille kohta toetuse taotlus esitatakse.
- hoone ülalpidamiskulude ja hoonesse tarnitud energia energiakasutuse muutumise kalkulatsioonid esitatakse järgnevatel tabelitel kujul:

Energiakasutuse muutumise kalkulatsioon

<i>Energiakasutus</i>	<i>Viimased kolm aastat</i>	<i>Prognoos</i>	<i>Muutus</i>	<i>Märkused</i>
Soojus, kWh/a				
Küte				
Ventilatsioon				
Soe tarbevesi				
Taastuenergia				
...				
...				
...				
Soojus kokku, kWh/a				
Elekter, kWh/a				
Valgustus				
Seadmed				
Küte				
Ventilatsioon				
Soe tarbevesi				
Taastuenergia				
...				
...				
...				
Elekter kokku, kWh/a				

Kütused, kWh/a				
...				
...				
....				
Kütused kokku, kWh/a				
Kõik kokku, kWh/a				
Kõetava pinna kohta kWh/(m²·a)				

Ülalpidamiskulude muutumise kalkulatsioon

Näitaja	Viimased kolm aastat, €	Prognos			Muutus, €/a	Märkused
		Ühik/a	€/ühik	€/a		
Soojus						
Elekter						
Kütused						
Hooldus						
...						
...						
Kõik kokku, €						
Kõetava pinna kohta €/ (m²·a)						

6) hoone viimase kolme kalendriaasta tegelikud ja tõendatud keskmised tarbimisandmed:

- arvutuste läbiviimisel lähtutakse tegelikest ja tõendatud raamatupidamislikest (v.a küttesoojus) viimase kolme kalendriaasta aritmeetilistest keskmistest tarbimisandmetest.
- kalendriaasta küttesoojuse andmed (tarnitud energia) taandatakse normaalaastale, lähtudes välisõhu kraadpäevadest. Küttesoojuse kalendriaasta ülalpidamiskulud leitakse vastava kalendriaasta tegeliku ja tõendatud küttesoojuse energiatariifi (*tasutud küttesoojuse ülalpidamiskulud (kalendriaasta kokku) ÷ vastava kalendriaasta tarnitud küttesoojuse energia (kalendriaasta kokku)*) ja normaalaastale taandatud vastava kalendriaasta tarnitud küttesoojuse energia korrutisena.
- kui viimase kolme aasta jooksul on toimunud hoones energiatarvet mõjutanud olulisi tegevusi või muutusi, võetakse aluseks vähemalt viimase ühe täisaasta, mis kajastab pärast energiatarvet mõjutanud tegevuste ja muutuste järgset olukorda, tegelikud ja tõendatud kulud. Viimase täisaasta valiku otsustab audiitor koos hoone omanikuga lähtuvalt neile teadaolevast kohapealsest olustikust. Selline tarbimisandmete korrigeerimine ja muutmine peab olema põhjendatud, mõistlik ja vajalik. Vastav argumentatsioon tarbimisandmete korrigeerimise ja muutmise kohta ning täiendavad kalkulatsioonid, kui ei oleks muutmist ja korrigeerimist tehtud (arvutuste läbiviimisel

lähtutakse viimase kolme kalendriaasta aritmeetilistest keskmistest tarbimisandmetest), lisatakse toetuse taotlusele eraldi dokumendina.

7) projektijärgse kalendriaasta prognoositavad keskmised tarbimisandmed:

Prognoosi koostamisel tuleb lähtuda järgmistest tingimustest:

- prognoosi koostamisel tuleb lähtuda energiaarvutuste baasaasta (nn Estonian TRY) väliskliima tingimustest;
- energiakalkulatsioonid tuleb teostada valideeritud tarkvaraga;
- energiakalkulatsioonide lähteandmed tuleb esitada MTM nr 58 lisa 2 ja arvutustulemused sama määruse lisa 4 vormil;
- energiahindade puhul tuleb aluseks võtta vastava energiakandja tariifiks (nt €/kWh) auditi objekti vastava energiakandja 2019 aasta viimase kuue kuu (juuli–detsember) aritmeetiline keskmine tariif;
- lokaalse taastuenergia kasutusele võtmisel arvestada võrku müüdav elektrienergia hoonesse tarnitavast energiast maha (miinusega). See tähendab, et tarnitud elektrienergia väheneb kogu lokaalselt toodetud taastuva elektrienergia võrra. Lokaalselt toodetud soojusenergiana läheb arvesse ainult hoones tarbitud soojusenergia;
- lokaalselt toodetud taastuva elektrienergia aastane toodang ei tohi antud meetme jaoks tehtavates arvutustes (*Hindamiskriteeriumid: hoone ülalpidamiskulude ja hoonesse tarnitud energia energiakasutuse muutumise kalkulatsioonid*) ületada 75 protsenti muu rekonstrueeritava hoone prognoositavast elektritarbimisest, muinsuskaitseaduses sätestatud korras kultuurimälestiseks tunnistatud hoones lokaalselt toodetava taastuva elektrienergia aastase toodangu kavandamisel tuleb lähtuda käesoleva määruse kasvuhoonegaaside heite vähendamise nõude täitmisest;
- lokaalselt toodetud taastuva soojusenergia aastane tarbimine ei tohi antud meetme jaoks tehtavates arvutustes (*Hindamiskriteeriumid: hoone ülalpidamiskulude ja hoonesse tarnitud energia energiakasutuse muutumise kalkulatsioonid*) ületada 60 protsenti rekonstrueeritava hoone prognoositavast aastasest sooja tarbevee tarbimisest;
- hoone projektijärgsed keskmised tarbimisandmed peavad sisaldama mõistlikke hooldus- ja kasutuskulusid, mis on vajalikud hoone ja selle tehnosüsteemide jätkusuutlikuks ja kasutusjuhendikohaseks kasutamiseks;
- kui energiatõhususe tööde ellu viimine mõjutab konkreetse tehnosüsteemi energiatarbimist, tuleb tarbimisandmete prognoosimisel energiaaudiitoril ja hoone omanikul määrata selle konkreetse tehnosüsteemi aasta keskmine energiatarve auditi koostamise hetkel parima teadaoleva informatsiooni alusel;
- kui energiatõhususe tööde ellu viimine ei mõjuta konkreetse tehnosüsteemi energiatarbimist, tuleb tarbimisandmete prognoosimisel energiaaudiitoril ja hoone omanikul lähtuda konkreetse tehnosüsteemi viimase 3 aasta aritmeetilisest keskmisest tarbimisest (MWh). Nt kui sooja tarbevee süsteemi ei rekonstrueerita, siis on prognoositav sooja tarbevee energiatarbimine (MWh) võrdne viimase kolme aasta aritmeetilise keskmise tarbimisega (MWh);
- olemasolevate valgustite asendamisel energiatõhusamatega ei tohi prognoositav valgustuse aastane energiakulu vähenemine ületada 1/3 esialgsest energiakasutusest;
- hoone ülalpidamiskulude ja hoonesse tarnitud energia energiakasutuse muutumise kalkulatsioonid esitatakse kolme kalendriaasta keskmisena (esitatakse ühe numbrina). Andmed võib esitada igakuiselt, aga see ei ole kohustuslik.

8) CO₂ heitkoguse vähenemise prognoos

Auditis tuleb välja arvutada taotletava paketiga saavutatav CO₂ heitkoguse kokkuvõid, mille arvutamisel tuleb lähtuda järgnevast:

- tarbitud elektrienergia (ühik: MWh) ümberarvutamisel CO₂ heitkoguseks tuleb kasutada eriheitetegurit 1,35 t CO₂/MWh.
- tarbitud kaugkütte soojusenergia (ühik: MWh) ümberarvutamisel CO₂ heitkoguseks tuleb kasutada eriheitetegurit 0,18 t CO₂/MWh.
- kui hoones ei ole tarbitud kaugkütte soojusenergiat, siis tuleb lähtuda soojusenergia tootmiseks kasutatud kütus(t)e kogustest ning teostada CO₂ heitkoguse arvutus lähtuvalt keskkonnaministri 27.12.2016 määrusest nr 86 „Välisõhku väljutatava süsinikdioksiidi heite arvutusliku määramise meetodid“.